

DIGITÁLNÍ UČEBNÍ MATERIÁL

VY_32_INOVACE 137

Téma vyučovací jednotky:

LITERÁRNÍ VÝCHOVA „POHÁDKA KOUZELNÁ“
KAREL JAROMÍR ERBEN „HRNEČKU, VAŘ“

PŘIPOMEŇME SI:

Lidová pohádka = je pohádka, která nemá jasného autora a její šíření probíhá především prostřednictvím ústního předávání z generace na generaci.

Autorská pohádka = je pohádka, která je autorským dílem konkrétní osoby.

1. Napiš 3 znaky podle, kterých poznáš že jde o pohádku::

---

2. Vysvětli pojmy, napiš jinými slovy, co znamená:

trochu se roznemohla _____

zaplat' pánbůh _____

neobelhala _____

kaše jako mandle _____

leknutím jako omráčená _____

jeli z roboty _____

3. Otázky a odpovědi k textu:

Jak se pohádka jmenovala? _____

Kdo pohádku napsal? _____

O kom pohádka vypráví? _____

Proč šla mladá do lesa? _____

Jaký dobrý skutek mladá udělala? _____

Jaký dar za to dostala? _____

Co vařil hrneček? _____

Kam se stará schovala před kaší? _____

4. Vyhledej v textu pohádky a doplň:

Jak pohádka začíná? _____

Které postavy pohádky vystupují? _____

Proč o pohádce mluvíme jako o kouzelné? _____

Co je v pohádce kouzelné? _____

Jak pohádka dopadla? _____

Jakou kouzelnou moc měl hrneček? _____

5. Zakroužkuj písmeno u odpovědi, která je podle tebe správná a dopiš tajenku.

1. Smolíček pacholíček žil u jelena, jehož parohy byly:

- A diamantové
- R zlaté
- S stříbrné

2. Které zvíře se po princově polibku proměnilo v hezkou princeznu?

- T ještěrka
- J zmiije
- U ropucha

3. Jakou barvu má nejčastěji vodník?

- S zelenou
- E bílou
- Č žlutou

4. Kdo nosí černou špičatou čepici?

- L Hloupý Honza
- A kouzelník
- B princezna

5. Kdo je maminkou princezny?

- U ježibaba
- Y bílá paní
- L královna

6. Jak se jmenuje strašidlo, které bydlí v pekle?

- S obr
- K čert
- H sudička

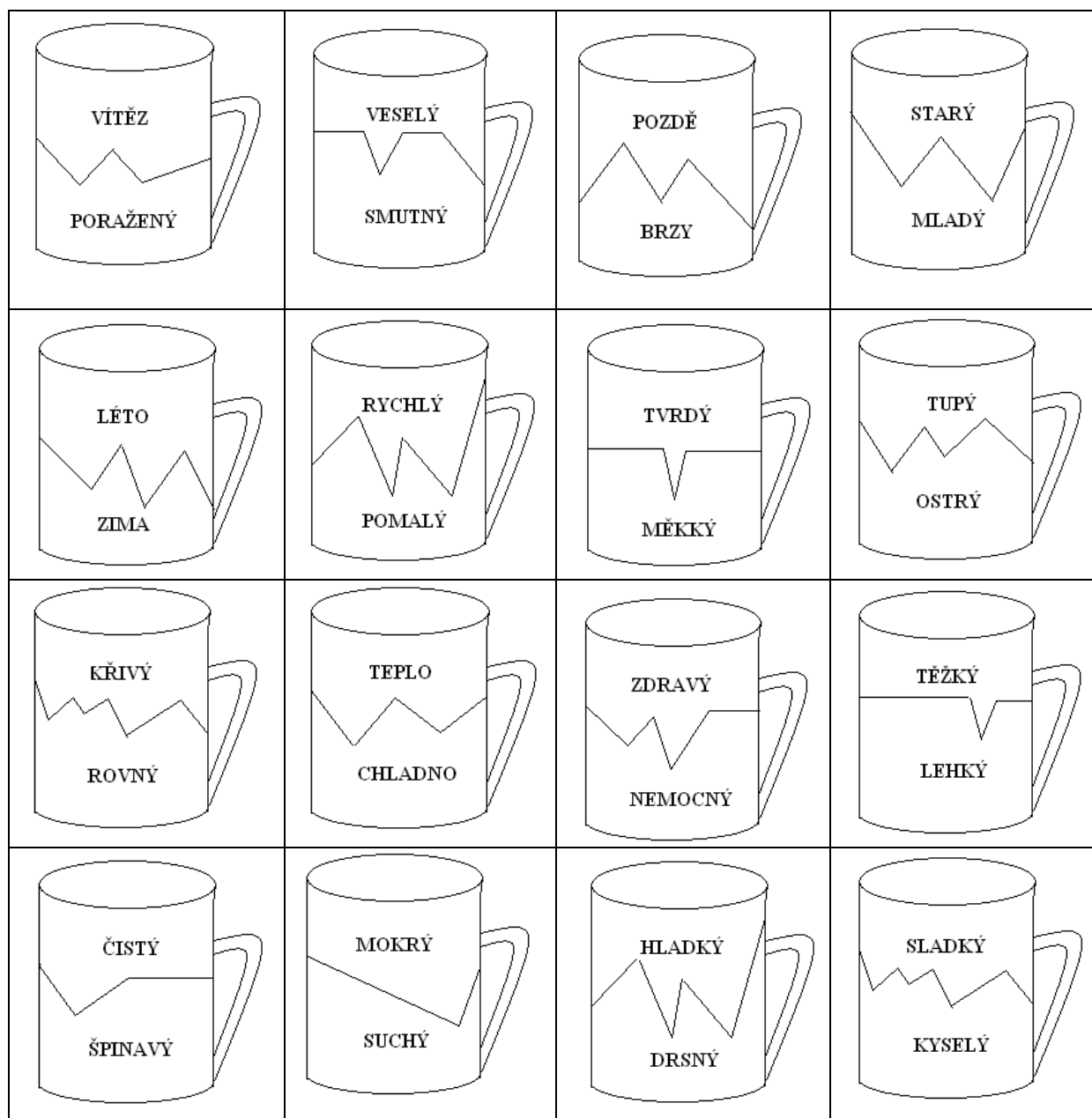
7. Kolik je obyčejně sudiček?

- N jedna
- E dvě
- A tři

TAJENKA : _____

6. Za úkol máš dát dohromady rozbité hrnečky, vyhledat vždy dvojice slov opačného významu. Použij nůžky a lepidlo.

HRNEČKU, VAŘ!

Karel Jaromír Erben

V jedné vsi byla chudá vdova a měla dceru. Zůstávaly v staré chalupě s doškovou roztrhanou střechou a měly na půdě několik slepic. Stará chodila v zimě do lesa na dříví, v létě na jahody a na podzim na pole sbírat a mladá nosila do města vejce na prodej, co jim slepice snesly. Tak se spolu živily.

Jednou v létě stará se trochu roznemohla a mladá musela sama do lesa na jahody, aby měly co jíst; vařily si z nich kaši. Vzala hrnec a kus černého chleba a šla. Když měla hrnec plný jahod, přišla v lese k jedné studánce; tu si k té studánce sedla, vyndala si ze zástěry chléb a začala obědovat. Bylo právě poledne.

Najednou se tu odkud odtud vzala nějaká stará žena, vypadala jako žebračka, a v ruce držela hrneček. "Ach má zlatá panenko," povídá ta žebračka, "to bych jedla! Od včerejška od rána neměla jsem ani kouska chleba v ústech. Nedala bys mi kousek toho chleba?"

"I pročpak ne," řekla ta holka, "chcete-li, třeba celý; však já domů dojdu. Jen nebude-li vám tuze tvrdý?" A dala jí celý svůj oběd.

"Zaplať pánbůh, má zlatá panenko, zaplať pánbůh! - Ale když jsi, panenko, tak hodná, musím ti taky něco dát. Tuhle ti dám ten hrneček. Když ho doma postavíš na stůl a řekneš: Hrnečku, vař! navaří ti tolik kaše, co budeš chtít. A když budeš myslit, že už máš kaše dost, řekni: Hrnečku, dost! a hned přestane vařit. Jen nezapomeň, co máš říct." - Tu jí ten hrneček podala a najednou ztratila se zas, holka ani nevěděla kam.

Když přišla domů, povídá matce, co se jí v lese přihodilo, a hned postavila hrneček na stůl a řekla: "Hrnečku, vař!" Chtěla zvědět, jestli jí ta žebračka neobelhala. Ale hned se začala v hrnečku ode dna kaše vařit, a pořád jí bylo víc a víc, a co by deset napočítal, byl už hrneček plný. "Hrnečku, dost!" a hrneček přestal vařit.

Hned si obě sedly a s chutí se najedly kaše jako mandle. Když se najedly, vzala mladá do košíčka několik vajec a nesla je do města. Ale musela tam s nimi dlouho na trhu sedět, dávali jí za ně málo, až teprve v samý večer je prodala.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Stará doma nemohla se jí dočkat, už se jí taky chtělo jíst, a měla zas na kaši chuť. Vzala tedy hrneček, postavila ho na stůl a sama řekla: "Hrnečku, vař!" Tu se v hrnečku začala hned kaše vařit, a sotva se stará otočila, byl už plný.

"Musím si taky pro misku a pro lžici dojít," povídá si stará a jde pro to do komory. Ale když se vrátila, zůstala leknutím jako omráčená: kaše valila se plným hrdlem z hrnečku na stůl, ze stolu na lavici a za lavice na zem. Stará zapomněla, co má říct, aby hrneček přestal vařit. Přiskočila a přikryla hrneček miskou; myslila, že tím kaši zastaví. Ale miska spadla na zem a roztloukla se, a kaše hrnula se neustále dolů jako povodeň. Už jí bylo v sednici tolik, že stará odtud musela do síně utéct; tu lomila rukama a bědovala: "Ach ta nešťastná holka, co to přinesla; já jsem si hned pomyslila, že to nebude nic dobrého!"

Za chvíli tekla už kaše ze sedničky přes práh do síně; čím jí bylo víc, tím jí víc přibývalo. Stará už nevěděla kudy kam, i vylezla v té úzkosti na půdu a pořád bědovala, co to ta nešťastná holka domů přinesla. Zatím bylo kaše pořád víc a víc, a netrvalo dlouho, valila se už jako mračna dveřmi i oknem na náves, na silnici, a kdo ví, jaký by to bylo vzalo konec, kdyby se byla právě naštěstí mladá nevrátila a nekřikla: "Hrnečku, dost!"

Ale na návsi byl už takový kopec kaše, že sedláci, když tudy večer jeli z roboty domů, nikterak nemohli projet a museli se skrze kaši na druhou stranu prokousat.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Simona Tomášková

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost